

Súd: Okresný súd Humenné  
Spisová značka: 6Csp/51/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316209185  
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová  
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2018:8316209185.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu K. T., nar. XX. X. XXXX, B. X, X., zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o priznanie finančného zadostučinenia vo výške 443,47 eur, takto

### rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť žalobcovi 300 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

P r i z n á v a žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 35,44% z celkových trov konania s tým, že výška trov bude vyčíslená v samostatnom uznesení, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý uhradiť súdny poplatok z podanej žaloby vo výške 18 eur a to na účet Okresného súdu Humenné, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 30. 9. 2016 na tunajší súd žalobu, ktorou žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 443,47 eur a na náhradu trov konania.

Podanie žaloby odôvodnil tým, že v konaní, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XC/XXX/XXXX bol žalobca v postavení spotrebiteľa. Žalobou sa domáhal o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Súd rozsudkom zo dňa 29. 9. 2015 jeho žalobe vyhovel, zviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 443,47 eur a zároveň určil, že zmluvná podmienka v bode 13 Všeobecných zmluvných podmienok, v tej časti, ktorá sa týka 2/3 poplatku, je neprijateľná zmluvná podmienka. Tento rozsudok v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešove zo dňa 14. 4. 2016 sp. zn. XXCo/X/XXXX nadobudol právoplatnosť dňa 23. 5. 2016 a vykonateľnosť dňa 8. 6. 2016.

Žalobca s poukazom na ustanovenie §3 ods. 5 tretia veta Zák. č. 250/2007 Z.z. v tomto konaní požaduje satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv a to vo výške 443,47 eur, t.j. vo výške, v akej sa žalovaný na jeho úkor obohatil.

2. Žalovaný žiadal žalobu žalobcu zamietnuť. Má za to, že žalobca nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil vznesený nárok na finančné zadostučinenie, keďže mu žiadna ujma nevznikla, preto mu toto neprislúcha. Zmluvný vzťah medzi stranami sporu bol ukončený dňa 20. 2. 2008, kedy došlo k plneniu. Poukázal na to, že žalobcovi už bolo priznané bezdôvodné obohatenie vo výške 443,47 eur a

preto nie je dôvod na to, aby mu bola priznaná iná suma. Žalobca plnil veriteľovi len to, s čím spočiatku súhlasil a bol o tom dostatočne informovaný.

3. Tunajší súd žalobe žalobcu vyhovel rozsudkom zo dňa 16. 5. 2017 č.k. XCsp/XX/XXXX-XX, proti ktorému žalobca podal odvolanie. V odvolaní žalobca uviedol, že ustanovenie §3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa je potrebné vykladať reštriktívne. Nie je vylúčené, aby súd po zvážení všetkých okolností aj napriek úspechu v konaní odmietol finančné zadosťučinenie priznať. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nie len deklaráciu porušenia. Nemožno teda hovoriť ani o opätovnom sankcionovaní žalobcu tým, že mu finančné zadosťučinenie nebolo priznané. Je nanajvýš otázne, či je právne prípustné priznať právnu ochranu tomu, kto sám právo porušuje. Žalobca nijakým relevantným spôsobom neodôvodnil vznesený nárok na finančné zadosťučinenie, neexistuje žiaden relevantný dôvod na priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobcovi žiadna ujma nevznikla. Vyčíslovať nemajetkovú ujmu s ohľadom na majetkovú ujmu nie je možné. Žalovaný vydal žalobcovi súdom judikovaný nárok v podobe bezdôvodného obohatenia vo výške 443,47 Eur, čo malo nepochybne za následok reparáciu navodeného stavu. Súd neprihliadol na skutočnosť, že k satisfakcii a náprave vzniknutého stavu došlo. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 16. 11. 2017 č.k. XXCo/XXX/XXXX zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Z obsahu tohto rozhodnutia vyplýva, že odvolací súd nespochybňuje základ nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle ust. §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a v tejto časti odvolací súd nepovažoval uplatnené námietky vznesené žalovaným za dôvodné. Avšak výška primeraného finančného zadosťučinenia spočíva na voľnej úvahe súdu, ktorá nemôže byť svojvoľná. Preto krajský súd určil, že v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať výškou uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť tak, aby zodpovedalo požiadavkám vyjadreným v ust. §220 ods. 2 CSP.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä s rozsudkom tunajšieho súdu pod č.k. XC/XXX/XXXX-XX, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. XXCo/X/XXXX-XX, výpisom z registra tunajšieho súdu a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Z obsahu výsluchu žalobcu na pojednávaní vyplýva, že v minulosti mal uzatvorených viacero zmlúv o úvere s nebankovými spoločnosťami. V r. 2000 sa stal invalidným dôchodcom, nepracoval a mali s manželkou 2maloleté deti, preto sa dostali do kolotoča nesplácania dlhov, ktoré prekryvali vždy novými úvermi.

Ku spoločnosti žalovaného sa žalobca dostal cez inzerát v novinách, následne ho navštívil pracovník žalovaného. Potom sa stretávali len v kaviarňach a reštauráciách, kedy pracovník žalovaného doniesol papiere a narýchlo ich vypísal. Vždy sa ponáhľal, nikdy nemal na nič čas, nikdy nič poriadne im nevysvetlil a žalobca mu len podpisoval papiere.

So žalovaným mal uzatvorených 4 alebo 5úverových zmlúv na sumy od 15000 - 20000 Sk, ktoré mu boli poskytované vždy len z dôvodu, že novými úvermi zaplatil predchádzajúci úver. Prvý úver žalobcovi bol poskytnutý na zariadenie domácnosti alebo na pokrytie základných životných potrieb, presný účel si už žalobca nepamätá. Ďalšie úvery aj keď dostal od žalovaného, z peňazí nikdy nemal nič, pretože nikdy ich reálne nemal v rukách a nemohol ich použiť, keďže boli poskytnuté len na prekrytie, zaplatenie predchádzajúceho úveru. Bol to neustály proces poskytovania nových úverov na zaplatenie starých úverov. Tak sa dostal do kolotoča nesplácania dlhov, ktoré sa navyšovali poskytovaním ďalších úverov. Dospelo to do takého štádia, že pre inú nebankovú spoločnosť než je žalovaný, žalobca prišiel o byt, ktorý bol predaný na dražbe a teraz s manželkou bývajú v prenajatom byte. Po určitej dobe žalobca hľadal odbornú pomoc a Centrum právnej pomoci mu odporučilo Združenie na ochranu práv spotrebiteľov HOOS z Prešova, ktoré sa venovalo podobným prípadom. Predložil im listiny a žalobca napokon podal niekoľko žalôb proti nebankovým spoločnostiam, keďže zistil, že oni sa na ňom neustále obohacujú. Viedlo sa viacero súdnych konaní, v ktorých bol žalobca úspešný. V konaniach so spoločnosťou žalovaného, aj keď žalobca bol úspešný, spoločnosť mu však namiesto vyplatenia peňazí, tieto započítava na pôžičku, ktorú ešte u nich žalobca má.

Žalobca požadované finančné zadosťučinenie považuje za primerané tomu, akú ujmu utrpel. Poskytovanie úverov zo strany žalovaného, mu spôsobovalo neustály stres, ktorý zhoršil jeho zdravotný stav, ako aj jeho manželky. V r. 2000 bol žalobca uznaný za invalidného pre psychické problémy, v r. 2012 mu zistili problém so srdcom a vysokým tlakom a odvtedy sa lieči na vysoký krvný tlak. Žije v neustálom napätí a v strese z toho, či nepríde o podnájom alebo čo iné bude musieť ešte platiť, každý deň čaká, aký papier príde a čo bude v obálke. U jeho manželky došlo tiež k zhoršeniu zdravotného stavu a tiež sa lieči na vysoký krvný tlak. V ich rodinnom živote je neustále napätie a stres, lebo prišli o vlastné bývanie a neustále musia chodiť po súdoch. Žalobca teraz nemá rovnaký osobný a rodinný život, ako mal pred poskytnutím pôžičiek. Uviedol, že predtým bol pokojný, kludný, mal dobrý život. Potom sa zhoršil jeho rodinný život a vzťah s manželkou, pretože dochádzalo k neustálym hádkam pre peniaze. Brali ďalšie a ďalšie pôžičky, ale reálne z toho žiadne peniaze k dispozícii nemali, vždy mali len dlhy. Na poskytovanie úverov doplácali aj ich deti, ktoré nemali rodinný život a materiálne zabezpečenie ako iné deti. Boli ukracované o to, čo iné rodiny dopriali svojim deťom po materiálnej stránke. Napríklad jeden z jeho synov bol úspešný futbalista, ale žalobca mu nemohol zabezpečiť športovú výstroj na jeho koníček. Aj v súčasnosti je zhoršená materiálna a finančná situácia ich synov, ktorí sú už plnoletí, majú vlastné rodiny a deti, ale stále finančne vypomáhajú žalobcovi a jeho manželke. Aj v súčasnosti dôchodok žalobcu je postihnutý exekúciami. Teda touto situáciou sú postihnuté aj rodiny synov žalobcu. Splácanie úverov nepostihlo len zdravotný stav žalobcu, jeho rodinný život, ale aj jeho záľuby, keďže v minulosti bol športový rybár. Túto záľubu musel zanechať, pretože pre splácanie úverov nemal finančné prostriedky na rybárske náčinie a rybársky lístok. Rovnako rodina musela upustiť od dovolení, na ktoré predtým chodili.

7. Zástupca žalobcu na pojednávaniach trval na podanej žalobe v celom rozsahu. Finančné zadosťučinenie žalobca požaduje vo výške priznaného bezdôvodného obohatenia z konania XC/XXX/XXXX/XXXX a to z dôvodu, že takéto plnenie bolo žalovanému poukázané na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak by žalobca nepodal žalobu o vrátenie bezdôvodného obohatenia, tak takáto suma by žalovanému zostala a to práve na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Preto sa žalobca rozhodol, že bude požadovať finančné zadosťučinenie v rovnakej výške. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, kde v obdobných veciach bolo konštatované, že je potrebné skúmať, či by spotrebiteľovi mohla vzniknúť ujma. V danej veci sa žalovaný bezdôvodne obohatil, čo bolo konštatované v rozsudku pod č.k. 5C/184/2014-64. Žalovaný pri poskytovaní úverov žalobcovi zneužil svoje postavenie na trhu a využil postavenie žalovaného ako spotrebiteľa. Preto žiadal podanej žalobe vyhovieť v celom rozsahu a priznať plnú náhradu trov konania.

8. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 29. 9. 2015 č.k. XC/XXX/XXXX-XX súd uložil žalovanému spoločnosti POHOTOVOST s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, vydať žalobcovi K. T., nar. XX. X. XXXX, B. X, X., bezdôvodné obohatenie vo výške 443,47 eur. Týmto rozsudkom zároveň súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania číslo zmluvy XXXXXXXX pod bodom XX o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Taktiež žalovanému súd uložil uhradiť žalobcovi trovy konania a štátu súdny poplatok.

Z tohto rozsudku vyplýva, že medzi stranami sporu bola dňa XX.XX.XXXX uzatvorená zmluva o úvere č. XXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 14 000 Sk (464,71 eur) za poplatok 13 360 Sk (443,47 eur) na 12 mesiacov. Žalobca mal teda vrátiť žalovanému sumu 27 360 Sk (908,19 eur), administratívny poplatok z predmetného úveru tak predstavoval 95,5% ročne. Žalobca žalovanému uhradil 27 360 Sk, t.j. 908,19 eur. Súd zhodnotil uvedeným rozsudkom, že požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľa splnenie finančného záväzku za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané. Pri poplatkoch zo spotrebiteľského úveru je totiž nevyhnutné, aby sa nimi platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Súd rozsudkom zároveň uložil žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie a to vo výške uvedeného poplatku 443,47 eur.

Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23. 5. 2016 a vykonateľnosť dňa 8. 6. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 14. 4. 2016 č.k. XXCo/X/XXXX-XX.

9. Súd zistil, že na tunajšom súde medzi žalobcom a žalovaným sa viedlo viacero obdobných súdnych konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobca vedie rovnaký typ sporov proti spoločnosti POHOTOVOŠŤ s.r.o. a to pod sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX, XXCsp/XX/XXXX, XXCsp/XXX/XXXX a XXCsp/XX/XXXX:

- v konaní XXCsp/XXX/XXXX žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur, ktoré mu v takomto rozsahu bolo priznané v rozsudku na čl. 38 spisu, voči ktorému žalovaný podal odvolanie, vec nie je právoplatne skončená;

- v konaní pod sp. zn. XXCsp/XX/XXXX žalobca uplatňuje finančné zadosťučinenie vo výške 472,61 eur, vo veci zatiaľ nebolo rozhodnuté;

- v konaní pod sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX žalobca uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 359,09 eur, ktoré mu bolo priznané v rozsudku z 5. 4. 2018, rozsudok ešte nie je právoplatný;

- v konaní pod sp. zn. XXCsp/XX/XXXX žalobcovi bolo priznané zadosťučinenie vo výške 300 eur v súlade s jeho návrhom, rozsudok nie je právoplatný, pretože bolo podané odvolanie a spis sa nachádza na KS v Prešove.

10. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len v časti.

11. Podľa ustanovenia §3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa ustanovenia §2 písm. a) Zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

Podľa ustanovenia §3 ods. 3 Zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa §3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa ustanovenia §2 písm. a) Zák. č. 258/2001 Z.z., účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 (2).

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa ustanovenia §53a Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

12. Podľa citovaného ustanovenia §3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. XC/XXX/XXXX, žalobca si úspešne uplatnil svoje právo ako spotrebiteľ a žalovaný bol zaviazaný vydať mu bezdôvodné obohatenie 443,47 eur, ktoré nadobudol titulom plnenia zo strany žalobcu na základe úverovej zmluvy, ktorá bola medzi nimi uzatvorená. V odôvodnení rozhodnutia č. k. XC/XXX/XXXX-XX zo dňa 29. 9. 2015 Okresný súd Humenné konštatoval, že požadovanie úhrady administratívneho poplatku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere č. XXXXXXXX uzavretej dňa 22. 5. 2007 medzi žalobcom a žalovaným. Z uvedeného nesporne vyplýva, že žalovaný tým, že predstrel žalobcovi na podpis návrh spotrebiteľskej zmluvy obsahujúci neprijateľnú podmienku, na základe ktorej požadoval finančné plnenie od spotrebiteľa - žalobcu, k čomu zo strany žalobcu aj došlo, porušil práva žalobcu - spotrebiteľa. Súd teda vychádzal z toho, že sa jedná o spotrebiteľský právny vzťah, žalobca poskytol žalovanému peňažné plnenie na základe zmluvnej podmienky, ktorú súd vyhlásil za neprijateľnú a teda neplatnú.

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

13. Aj Krajský súd v Prešove v uznesení zo dňa 16. 11. 2017 č. k. XXCo/XXX/XXXX uviedol, že je bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. V zmysle §3 ods. 5 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa z uvedeného vyplýva splnenie predpokladu na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pri uplatnenom porušení práva alebo povinnosti ustanovenej nielen samotným zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa ale aj osobitnými predpismi.

Súd mal za preukázané, že konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť žalobcovi ujmu vo sfére rodinného, súkromného a spoločenského života. Žalobca na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky uhradil žalobcovi sumu 443,47 eur, ktoré mu nebol povinný uhradiť. Tým súd mal základ nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie za daný.

14. Sporná však je výška primeraného finančného zadosťučinenia. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hroziacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktne držať ujmy, ktorá žalobcovi objektívne hrozila, resp. ktorá mu vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 11. 2017 č.k. 17Co/134/2017-71).

Na základe uvedeného preto súd v tomto smere vykonal dokazovanie - vypočul žalobcu a oboznámil sa spismi tunajšieho súdu, v ktorých žalobca uplatňuje voči žalovanému rovnaký nárok, t.j. priznanie finančného zadosťučinenia. Po takto vykonanom dokazovaní súd priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300 eur, pretože má za to, že táto výška v danej veci vzhľadom na preukázané skutočnosti, vo vzťahu k žalovanému, je dostačujúca.

15. Súd mal za preukázané, že žalobca utrpel ujmu vo sfére jeho rodinného, súkromného a spoločenského života, čo vyplynulo z výsluchu žalobcu na pojednávaní. Žalobca poukázal na zhoršený zdravotný stav, stratu bytu a s tým súvisiaci stres a napätie, zhoršenie osobného a rodinného života, negatívny vplyv na deti a ich rodiny, viaceré iniciované súdne konania. Táto ujma mu vznikla v súvislosti s úvermi, ktoré mu boli poskytované, teda aj v súvislosti s konaním žalovaného, ktorý mu poskytol niekoľko úverov.

Ďalej súd mal za preukázané, že žalobca čerpal úvery nielen od žalovaného, ale aj od iných spoločností.

Za najzávažnejšiu ujmu, ktorá žalobcovi a jeho manželke vznikla, súd považuje to, že prišli o byt. Z výsluchu žalobcu na pojednávaní však vyplynulo, že o byt prišli nie v dôsledku úverov poskytovaných žalovaným, ale v dôsledku úverov poskytovaných inou nebankovou spoločnosťou. Teda najzávažnejšiu ujmu, ktorá sa žalobcovi a jeho manželke stala, nemožno pripísať na vrub žalovaného a úveru z úverovej zmluvy č. XXXXXXX, kde konanie prebiehalo na tunajšom súde pod sp. zn. XC/XXX/XXXX, kde rozsudkom bola žalovanému uložená povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 443,47 eur a zároveň určená neprijateľná zmluva podmienka.

Taktiež súd mal za preukázané, že čo sa týka žalovaného, ujma žalobcovi vznikla nielen s poskytnutím úveru na základe úverovej zmluvy č. XXXXXXX, kde konanie prebiehalo na tunajšom súde pod sp. zn. XC/XXX/XXXX. Súd má za preukázané, že táto ujma vznikla žalobcovi na základe viacerých úverov, poskytnutých mu zo strany žalovaného, čomu nasvedčujú viaceré súdne spory, ktoré vedie žalovaný na tunajšom súde.

Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia súd prihliadol aj na to, že žalovaný neustále dobrovoľne uzatváral s rovnakou spoločnosťou (žalovaným) zmluvy o úveroch, hoci mal možnosť tieto zmluvy nepodpisovať, robiť úkony k tomu, aby ochránil svoje práva, už skôr hľadať právnu pomoc tak, ako to urobil neskôr. Súd má preto za to, že sčasti aj žalobca zavinil uzatváranie nových zmlúv a tým aj vyvolávanie nových sporov.

Súd akceptuje, že základ nároku je daný, ale čo sa týka výšky tu súd nevyhovel žalobe žalobcu v celom rozsahu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, závažnosť ujmy, okolností na strane žalobcu

i žalovaného, ako aj okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcu, podľa úvahy súdu, je postačujúce primerané finančné zadostučinenie 300 eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu zamietol.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobca podanou žalobou si uplatnil sumu 443,47 eur, z ktorej súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplataenie 300 eur, (67,72% žalovanej sumy), čo predstavuje úspech žalobcu a neúspech žalovaného. V prevyšujúcej časti o zaplataenie 143,47 eur (32,28% žalovanej sumy) súd žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalobca, ktorému patrí náhrada trov konania po odpočítaní jeho neúspechu v konaní od jeho úspechu v konaní, t.j. v rozsahu 35,44% z celkových trov konania, na ktoré by mal žalobca nárok pri plnom úspechu. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

17. Žalobca bol v tomto konaní oslobodený od zaplataenia súdneho poplatku za podanú žalobu v zmysle §4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení účinnom v čase podania žaloby.

Podľa §2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správnym súdom.

Podľa položky 1 písm. a) Sadzobníka súdnych poplatkov, zo žaloby alebo z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba, a) z ceny (z úhrady) predmetu konania alebo z hodnoty predmetu sporu 6 %, najmenej 16,50 eura, najviac 16 596,50 eura v obchodných veciach najviac 33 193,50 eura.

Vzhľadom na to, že žalobca bol oslobodený od platenia súdneho poplatku a bol v tomto konaní úspešný v časti o zaplataenie 300 eur, súd podľa §2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 18 eur na účet Okresného súdu Humenné.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.